

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ, КРИМІНАЛІСТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ АСПЕКТИ

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2026-1-26>

Олександр ГАНЖА

доктор юридичних наук

(Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-8922-1732>

d_oia@dduvs.edu.ua

СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ОДЕРЖАННЮ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ

Досліджено сучасний стан наукової розробленості проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди.

Окреслено наявні на сьогодні наукові здобутки з питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди та ті аспекти, що залишилися поза межами досліджень і потребують вирішення.

Акцентовано, що вирішення проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди зумовлює необхідність дослідження аспектів, які до цього часу не отримали належного наукового опрацювання, як-от: організаційно-правове забезпечення взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час виявлення фактів одержання неправомірної вигоди; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час документування намірів одержання неправомірної вигоди; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час реалізації матеріалів оперативної розробки за фактами одержання неправомірної вигоди; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні фактів одержання неправомірної вигоди; взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні фактів одержання неправомірної вигоди.

Ключові слова: наукова розробленість, взаємодія, органи досудового розслідування, оперативні підрозділи, кримінальні правопорушення, неправомірна вигода.

Постановка проблеми. Викриття та затримання з доказами службових осіб за одержання неправомірної вигоди є складним і трудомістким процесом, підвищення ефектив-

ності якого залежить передусім від чіткої та злагодженої взаємодії слідчих і оперативних підрозділів при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій та слідчих (розшукових) дій, спрямованих на пошук та фіксацію фактів злочинної діяльності [7, с. 197].

Вирішальне значення у виконанні завдань кримінального судочинства має комплексне використання всіх дієвих сил і засобів для розкриття та ефективного розслідування кримінальних правопорушень, що потребує тісної взаємодії слідчого з оперативними підрозділами під час протидії кримінальним правопорушенням [14, с. 217].

Процес ознайомлення із багажем знань і висновків, накопичених попередніми дослідниками, є першим і необхідним етапом на шляху до самостійного дослідження. Неможливо навчитися аналізувати явище, отримувати і зіставляти нові дані, не оволодівши методологічною базою, виробленою іншими вченими. Ба більше, контекст нової пізнавальної ситуації, що виникла після прийняття Кримінального процесуального кодексу України, фактично надав імперативності такому шляху здійснення наукового пошуку [12, с. 12–13].

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. В Україні на рівні дисертаційних досліджень окремими питаннями протидії одержанню неправомірної вигоди займалися С. Базір («Виявлення та документування підрозділами кримінальної поліції України одержання неправомірної вигоди суддями», 2017 р.), В. Бережнюк («Оперативно-розшукова протидія одержанню неправомірної вигоди у сфері житлово-комунального господарства», 2019 р.), Л. Белік («Оперативні комбінації при документуванні злочинів, пов'язаних з одержанням неправомірної вигоди (за матеріалами оперативних підрозділів БЕЗ)», 2014 р.), С. Болвінов («Оперативно-розшукова протидія одержанню неправомірної вигоди службовими особами в органах місцевого самоврядування», 2017 р.), В. Гаркуша («Діяльність підрозділів податкової міліції по боротьбі з корупцією в органах державної податкової служби України», 2004 р.), О. Грибовський («Оперативно-технічна фіксація одержання неправомірної вигоди», 2016 р.), Т. Демедюк «Організація і тактика документування хабарництва, вчиненого суддями», 2011 р.), П. Дорошенко («Теоретико-прикладні проблеми протидії хабарництву засобами оперативно-розшукової діяльності», 2007 р.), П. Жовтан («Забезпечення оперативними підрозділами доказування одержання неправомірної вигоди службовою особою», 2015 р.), Ю. Заблоцький («Виявлення та розслідування одержання службовою особою неправомірної вигоди», 2015 р.), В. Коряк («Протидія хабарництву у сфері державних закупівель оперативними підрозділами МВС України», 2012 р.), В. Мазійчук («Оперативно-розшукова протидія одержанню неправомірної вигоди в агропромисловому комплексі», 2018 р.), А. Настенко («Виявлення та розслідування підрозділами БОЗ МВС України одержання неправомірної вигоди службовою особою у сфері земельних відносин», 2014 р.), А. Неманов («Теоретико-прикладні засади участі підрозділів оперативної служби МВС України у протидії отриманню та наданню неправомірної вигоди», 2014 р.), С. Павленко («Документування оперативними підрозділами одержання неправомірної вигоди службовими особами, які займають відповідальне становище», 2014 р.), Н. Палій («Виявлення та розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовими особами митних органів», 2015 р.), Г. Пушкарьов («Використання оперативно-розшукових та криміналістичних заходів при виявленні та розслідуванні хабарництва», 2008 р.), С. Сумський («Оперативно-технічне документування фактів отримання хабара посадовими особами державних контролюючих органів», 2012 р.), М. Удовик («Організація і тактика боротьби з хабарництвом у закладах Міністерства освіти і науки України», 2007 р.), А. Шишкін («Теоретичні та організаційно-тактичні основи оперативно-розшукової діяльності щодо боротьби з одержанням неправомірної вигоди службовою особою», 2014 р.) та інші науковці.

Зважаючи на викладене, було визначено таку **мету**: дослідити сучасний стан наукової розробленості проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди, спираючись на наукові здобутки попередників та виявити ті аспекти, що залишилися поза межами досліджень і потребують вирішення.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових доробок авторів засвідчив, що на сьогодні окремі проблемні питання оперативно-розшукової протидії одержанню неправомірної вигоди були предметом досліджень 20 дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук [1].

З метою визначення сучасного стану наукової розробки проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди та виявлення тих аспектів, що залишилися поза межами досліджень і потребують вирішення, пропонуємо розглянути результати вищезгаданих робіт.

Одним із перших досліджень, присвячених окремим аспектам протидії корупції, стала праця В. Гаркуші «Діяльність підрозділів податкової міліції по боротьбі з корупцією в органах державної податкової служби України», в якій за результатами наукового пошуку запропоновано авторське визначення поняття взаємодії слідчого з оперативним підрозділом податкової міліції при реалізації оперативно-розшукової інформації про корупцію в органах Державної податкової служби України. Вчений визначає її як засновану на законі, узгоджену за метою, місцем і часом діяльність щодо поєднання можливостей, сил, методів і засобів, які є у розпорядженні кожного із них окремо, для успішного проведення комплексу процесуальних, оперативно-розшукових, організаційно-технічних, профілактичних та інших заходів для розкриття корупції при збереженні таємниці попереднього слідства і джерел отримання негласної інформації [3].

П. Дорошенко у своєму дослідженні на тему «Теоретико-прикладні проблеми протидії хабарництву засобами оперативно-розшукової діяльності» вивчав проблеми удосконалення взаємодії органів та підрозділів, покликаних протидіяти хабарництву. Автор дійшов висновку, що взаємодія елементів правоохоронної системи у сфері протидії хабарництву – це узгоджений, спрямований вплив суб'єктів правоохоронної діяльності на хабарництво з метою його усунення або мінімізації, який полягає у розробці (плануванні), реалізації та аналізі результатів такої реалізації стратегічних або конкретних заходів протидії [5].

Г. Пушкарьов у своїй роботі «Використання оперативно-розшукових та криміналістичних заходів при виявленні та розслідуванні хабарництва» досліджував форми і види взаємодії правоохоронних органів при попередній перевірці фактів хабарництва [11].

У праці Т. Демедюк «Організація і тактика документування хабарництва, вчиненого судьями» авторка дійшла висновку, що важливими умовами ефективної реалізації оперативної інформації є належна організація взаємодії оперативних та слідчих підрозділів [4].

Одним із перших досліджень, присвячених окремим аспектам протидії хабарництву, що було проведене після прийняття Кримінального процесуального кодексу України, стала робота В. Коряка на тему «Протидія хабарництву у сфері державних закупівель оперативними підрозділами МВС України». У ній автор розглядав питання взаємодії оперативних підрозділів із органами досудового слідства та оперативного супроводження кримінальних справ. У результаті наукового пошуку автор доходить висновку, що взаємодія оперативних підрозділів із органами досудового слідства здійснюється у таких формах, як: а) офіційні (процесуальні – передбачені КПК України; офіційні непроцесуальні – передбачені іншими законами й підзаконними нормативно-правовими актами); б) неофіційні (консультації фахівців) [8].

У 2014 А. Настенко підготував дослідження на тему «Виявлення та розслідування підрозділами БОЗ МВС України одержання неправомірної вигоди службовою особою у сфері земельних відносин». У роботі автор досліджував питання взаємодії між слідчими та оперативними підрозділами БОЗ МВС України під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової справи щодо службових осіб у сфері земельних відносин, які готуються до одержання неправомірної вигоди, та дійшов висновку, що взаємодія між слідчими та оперативними підрозділами БОЗ МВС України під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової справи щодо службових осіб у сфері земельних відносин, які готуються до одержання

неправомірної вигоди, – це спільна діяльність у межах чинного Кримінального процесуального кодексу України, яка полягає у закріпленні за конкретною оперативно-розшуковою справою слідчого для забезпечення методичного супроводження її реалізації, надання практичної допомоги оперативному підрозділу, вивчення та надання у разі потреби рекомендацій щодо фіксації додаткових фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, розроблення плану спільних заходів із реалізації матеріалів оперативно-розшукової справи, надання та виконання відповідних доручень, які спрямовані на виконання завдань кримінального провадження [9].

У роботі С. Павленка на тему «Документування оперативними підрозділами одержання неправомірної вигоди службовими особами, які займають відповідальне становище» досліджено питання взаємодії оперативних підрозділів із органами досудового розслідування при здійсненні кримінального провадження щодо одержання неправомірної вигоди службовими особами, які займають відповідальне становище. За результатами анкетування слідчих працівників автором визначено найпоширенішу організаційну форму взаємодії між органами досудового розслідування та оперативними підрозділами, якою є спільна узгоджена діяльність у складі слідчо-оперативної групи, – це зазначили 58,3% опитаних. Найпоширенішою процесуальною формою взаємодії між органами досудового розслідування та оперативними підрозділами є доручення слідчого, зміст яких полягає у виконанні негласних слідчих (розшукових) та слідчих (розшукових) дій (на думку 83,4 % опитаних) [10].

А. Шишкін у своєму дослідженні «Теоретичні та організаційно-тактичні основи оперативно-розшукової діяльності щодо боротьби з одержанням неправомірної вигоди службовою особою» вивчав питання організації внутрішньої та зовнішньої взаємодії підрозділів ДСБЕЗ під час боротьби з одержанням неправомірної вигоди службовою особою. Як висновок автор зазначає, що з метою удосконалення взаємодії підрозділів ДСБЕЗ зі слідчими підрозділами ОВС щодо боротьби з одержанням неправомірної вигоди службовою особою доцільним є законодавче закріплення диференційних підстав та особливого порядку досудового розслідування у зв'язку з необхідністю проведення допроцесуальної перевірки інформації, що міститься у заявах та повідомленнях, котрі надходять до ОВС, та документування злочинних дій оперативно-розшуковим шляхом. Такий порядок має поширюватися на заяви і повідомлення виключно про ті злочини, можливість ефективного притягнення до кримінальної відповідальності за які залежить від результативності документування дій злочинців при затриманні їх під час вчинення злочину «на гарячому» (зокрема, за ст. 368 КК України). Для цього потрібно доповнити чинний КПК України статтею 214-1 «Особливий порядок початку досудового розслідування», яку слід викласти у такій редакції: «Заяви та повідомлення про вчинення кримінального правопорушення, що передбачене статтею 368... КК України, перевіряються оперативними підрозділами органів внутрішніх справ протягом 20 діб з моменту їх надходження з дотриманням вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність». Слідчий, прокурор не пізніше 24 годин після проведення такої перевірки зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочати розслідування» [13].

Ю. Заблоцький у своїй роботі «Виявлення та розслідування одержання службовою особою неправомірної вигоди» проаналізував проблемні аспекти взаємодії слідчих та оперативних підрозділів під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової справи щодо одержання службовою особою неправомірної вигоди. За результатами дослідження автором запропоновано порядок взаємодії співробітників оперативних підрозділів та слідчих під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової справи та затримання фігуранта безпосередньо під час одержання неправомірної вигоди, що містить комплекс взаємопов'язаних процесуальних дій і спеціальних заходів, зокрема: направлення зібраних оперативно-розшукових матеріалів слідчому підрозділу; початок досудового розслідування (призначення слідчого, внесення відомостей до ЄСРДР і повідомлення прокурора, призначення процесуального керівника); винесення проку-

рором постанови про контроль за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту; направлення доручення до оперативного підрозділу щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій; винесення постанови про проведення освідування; помітку грошових коштів та їх вручення заявникові; затримання особи, яка одержала неправомірну вигоду; проведення слідчих (розшукових) дій на місці вчинення злочину. Після внесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР результативність розслідування залежить від узгодженості роботи прокурора (процесуального керівника), слідчого та співробітників оперативних підрозділів, яким доручається проведення негласних слідчих (розшукових) дій [6].

С. Болвінов у своєму дослідженні на тему «Оперативно-розшукова протидія одержанню неправомірної вигоди службовими особами в органах місцевого самоврядування» вивчав питання зовнішньої та внутрішньої взаємодії підрозділів захисту економіки під час реалізації оперативно-розшукових матеріалів щодо одержання неправомірної вигоди службовими особами органів місцевого самоврядування. За результатами дослідження автором встановлено, що особливостями зовнішньої та внутрішньої взаємодії підрозділів захисту економіки під час реалізації оперативно-розшукових матеріалів щодо одержання неправомірної вигоди службовими особами органів місцевого самоврядування є: 1) переважне здійснення внутрішньої взаємодії зі слідчими та спеціалізованими підрозділами (оперативною службою та оперативно-технічним підрозділом) Національної поліції України; 2) якнайчастіше здійснення контактів під час зовнішньої взаємодії з органами прокуратури, оперативними підрозділами Служби безпеки України та судом; 3) переважне залучення до реалізації матеріалів оперативно-розшукової справи слідчих прокуратури, а не слідчих Національної поліції України, у зв'язку з необхідністю дотримання конспірації, а також меншим досвідом розслідування саме цієї категорії злочинів у останніх; 4) у разі відсутності технічної можливості щодо проведення оперативно-технічних заходів працівниками оперативно-технічних підрозділів Національної поліції України звернення оперативних працівників підрозділів захисту економіки з відповідним завданням до оперативно-технічних підрозділів Служби безпеки України (понад 50% опитаних респондентів хоча б один раз зверталися до зазначених підрозділів); 5) існування практики складання протоколу огляду місця події на місці затримання фігуранта слідчим та виконання всіх процесуальних дій оперативними працівниками підрозділів захисту економіки, зокрема: проведення змивів із пальців рук, просвічування люмінесцентною лампою грошових коштів та речей для виявлення слідів спеціального засобу, опечатування речових доказів тощо [2].

Вивчення робіт С. Базіра, В. Бережняка, Л. Белік, О. Грибовського, П. Жовтана, В. Мазійчук, А. Неманова, Н. Палій, С. Сумського та М. Удовика засвідчило, що автори не досліджували питання взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди. Так, переважна більшість вчених під час розгляду проблемних питань протидії одержанню неправомірної вигоди аналізувала окремі аспекти взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів або загалом, або щодо реалізації матеріалів оперативної розробки, при цьому майже не приділяючи увагу особливостям такої взаємодії на різних етапах кримінального судочинства.

Висновки. Зважаючи на викладене, вирішення проблемних питань взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів у сфері протидії одержанню неправомірної вигоди зумовлює необхідність дослідження аспектів, що дотепер не отримали належного наукового опрацювання, як-от:

- організаційно-правове забезпечення взаємодії органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час виявлення фактів одержання неправомірної вигоди;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час документування намірів одержання неправомірної вигоди;

- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час реалізації матеріалів оперативної розробки за фактами одержання неправомірної вигоди;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні фактів одержання неправомірної вигоди;
- взаємодія органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій при розслідуванні фактів одержання неправомірної вигоди.

На нашу думку, реалізація зазначеного сприятиме підвищенню ефективності діяльності органів досудового розслідування та оперативних підрозділів під час протидії одержанню неправомірної вигоди.

Список використаних джерел

1. Антологія наукового забезпечення оперативно-розшукової діяльності: проблеми теорії і практики оперативно-розшукової протидії кримінальним правопорушенням у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг : монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. Т. II. Ч. 4. 352 с.
2. Болвінов С. П. Оперативно-розшукова протидія одержанню неправомірної вигоди службовими особами в органах місцевого самоврядування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2017. 20 с.
3. Гаркуша В. С. Діяльність підрозділів податкової міліції по боротьбі з корупцією в органах державної податкової служби України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 21.07.04. Харків: НУВС, 2004. 18 с.
4. Демедюк Т. С. Організація і тактика документування хабарництва, вчиненого суддями : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ : НАВС, 2011. 16 с.
5. Дорошенко П. Т. Теоретико-прикладні проблеми протидії хабарництву засобами оперативно-розшукової діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 21.07.04. Львів : ЛьвДУВС, 2007. 16 с.
6. Заблоцький Ю. П. Виявлення та розслідування одержання службовою особою неправомірної вигоди : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ : НАВС, 2015. 20 с.
7. Козак І. А. Взаємодія слідчих та оперативних підрозділів у кримінальному провадженні про одержання службовою особою неправомірної вигоди. *Держава та регіони. Серія : Право*. 2022. № 3 (77). С. 193–199. DOI : <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2022.3.27>.
8. Коряк В. В. Протидія хабарництву у сфері державних закупівель оперативними підрозділами МВС України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ : НАВС, 2012. 19 с.
9. Настенко А. В. Виявлення та розслідування підрозділами БОЗ МВС України одержання неправомірної вигоди службовою особою у сфері земельних відносин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2014. 20 с.
10. Павленко С. О. Документування оперативними підрозділами одержання неправомірної вигоди службовими особами, які займають відповідальне становище : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ : НАВС, 2014. 20 с.
11. Пушкар'єв Г. О. Використання оперативно-розшукових та криміналістичних заходів при виявленні та розслідуванні хабарництва : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Одеса : ОДУВС, 2008. 20 с.
12. Савенко С. А. Оперативно-розшукове забезпечення судового провадження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2014. 219 с.
13. Шишкін А. О. Теоретичні та організаційно-тактичні основи оперативно-розшукової діяльності щодо боротьби з одержанням неправомірної вигоди службовою особою : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків : ХНУВС, 2014. 20 с.
14. Яковлев О. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами під час проведення слідчих (розшукових) дій. *Науковий часопис Національної академії прокуратури України*. 2017. № 1. С. 217–224.

References

1. Antolohiia naukovooho zabezpechennia operativno-rozshukovoi diialnosti: problemy teorii i praktyky operativno-rozshukovoi protyidii kryminalnym pravoporushenniam u sferi sluzhbovoi diialnosti

ta profesiinnoi diialnosti, poviazanoi z nadanniam publichnykh posluh [Anthology of scientific support for operational and investigative activities: problems of theory and practice of operational and investigative counteraction to criminal offenses in the sphere of official activity and professional activity related to the provision of public services] : monohrafiia. Dnipro : Dniprop. derzh. un-t vnutr. sprav, 2022. Vol. II. Part 4. 352 p. [in Ukr.].

2. Bolvinov, S. P. (2017) Operatyvno-rozshukova protydiia oderzhanniu nepravomirnoi vyhody sluzhbovymy osobamy v orhanakh mistsevoho samovriaduvannia [Operational and investigative counteraction to receiving illegal benefits by officials in local government bodies] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kharkiv : KhNUVS. 20 p. [in Ukr.].

3. Harkusha, V. S. (2004) Diialnist pidrozdiliv podatkovoi militsii po borotbi z koruptsiieiu v orhanakh derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy [Activities of tax police units to combat corruption in the bodies of the state tax service of Ukraine] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 21.07.04. Kharkiv: NUVS. 18 p. [in Ukr.].

4. Demediuk, T. S. (2011) Orhanizatsiia i taktyka dokumentuvannia khabarnytstva, vchynenoho suddiamy [Organization and tactics of documenting bribery committed by judges] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kyiv : NAVS. 16 p. [in Ukr.].

5. Doroshenko, P. T. (2007) Teoretyko-prykladni problemy protydiï khabarnytstvu zasobamy operatyvno-rozshukovoi diialnosti [Theoretical and applied problems of combating bribery by means of operational and investigative activities] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 21.07.04. Lviv : LvDUVS. 16 p. [in Ukr.].

6. Zablotskyi, Yu. P. (2015) Vyiavlennia ta rozsliduvannia oderzhannia sluzhbovoiu osoboïu nepravomirnoi vyhody [Detection and investigation of receiving illegal benefits by an official] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kyiv : NAVS. 20 p. [in Ukr.].

7. Kozak, I. A. (2022) Vzaiemodiia slidchykh ta operatyvnykh pidrozdiliv u kryminalnomu provadzheni pro oderzhannia sluzhbovoiu osoboïu nepravomirnoi vyhody [Interaction between investigative and operational units in criminal proceedings regarding the receipt of unlawful benefit by an official]. *Derzhava ta rehiony. Seriia : Pravo*. № 3 (77), pp. 193–199. DOI : <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2022.3.27>. [in Ukr.].

8. Koriak, V. V. (2012) Protydiia khabarnytstvu u sferi derzhavnykh zakupivel operatyvnymy pidrozdilamy MVS Ukrainy [Combating bribery in the sphere of public procurement by operational units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kyiv : NAVS. 19 p. [in Ukr.].

9. Nastenکو, A. V. (2014) Vyiavlennia ta rozsliduvannia pidrozdilamy BOZ MVS Ukrainy oderzhannia nepravomirnoi vyhody sluzhbovoiu osoboïu u sferi zemelnykh vidnosyn [Detection and investigation by the units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine of obtaining illegal benefits by an official in the field of land relations] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kharkiv : KhNUVS. 20 p. [in Ukr.].

10. Pavlenko, S. O. (2014) Dokumentuvannia operatyvnymy pidrozdilamy oderzhannia nepravomirnoi vyhody sluzhbovymy osobamy, yaki zaimaiut vidpovidalne stanovyshe [Documentation by operational units of obtaining illegal benefits by officials who hold a responsible position] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kyiv : NAVS. 20 p. [in Ukr.].

11. Pushkarov, H. O. (2008) Vykorystannia operatyvno-rozshukovykh ta kryminalistychnykh zakhodiv pry vyiavlenni ta rozsliduvanni khabarnytstva [The use of operational-search and forensic measures in the detection and investigation of bribery] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Odesa : ODUVS. 20 p. [in Ukr.].

12. Savenko, S. A. (2014) Operatyvno-rozshukove zabezpechennia sudovoho provadzhenia [Operational and investigative support of judicial proceedings] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kharkiv : KhNUVS. 219 p. [in Ukr.].

13. Shyshkin, A. O. (2014) Teoretychni ta orhanizatsiino-taktychni osnovy operatyvno-rozshukovoi diialnosti shchodo borotby z oderzhanniam nepravomirnoi vyhody sluzhbovoiu osoboïu [Theoretical and organizational and tactical foundations of operational and investigative activities in combating the obtaining of illegal benefits by an official] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.09. Kharkiv : KhNUVS. 20 p. [in Ukr.].

14. Iakovliev O. (2017) Vzaiemodiia slidchoho z operatyvnymy pidrozdilamy pid chas provedennia slidchykh (rozshukovykh) diï [Interaction of the investigator with operational units during investigative (search) actions]. *Naukovyi chasopys Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy*. № 1, pp. 217–224. [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksandr Hanzha. State of scientific development of problems of interaction between pre-judicial investigation bodies and operational units during the combat of obtaining unlawful benefits

The article examines the current state of scientific development of problematic issues of interaction between pre-trial investigation bodies and operational units in combating the receipt of illegal benefits.

The aim of the article was to establish the current scientific achievements on the issues of interaction between pre-trial investigation bodies and operational units in combating the receipt of illegal benefits and to highlight those aspects that remain outside the scope of research and need to be resolved.

The results of the study conclude that resolving problematic issues of interaction between pre-trial investigation bodies and operational units in combating the receipt of illegal benefits necessitates the study of aspects that have not received proper scientific treatment to date, in particular: organizational and legal support for the interaction of pre-trial investigation bodies and operational units when counteracting the receipt of illegal benefits; interaction of pre-trial investigation bodies and operational units when identifying the facts of receiving illegal benefits; interaction of pre-trial investigation bodies and operational units when documenting intentions to receive illegal benefits; interaction of pre-trial investigation bodies and operational units when implementing materials of operational development on the facts of receiving illegal benefits; interaction of pre-trial investigation bodies and operational units when conducting investigative (search) actions when investigating the facts of receiving illegal benefits; interaction of pre-trial investigation bodies and operational units when conducting covert investigative (search) actions when investigating the facts of receiving illegal benefits.

Key words: *scientific development, interaction, pre-trial investigation bodies, operational units, criminal offenses, wrongful benefit.*

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

*Дата першого надходження статті до видання: 09.02.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.02.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.04.2026*